

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
KANTONALNO TUŽILAŠTVO
UNSKO-SANSKOG KANTONA
BIHAĆ

Broj: A-534/23

Bihać, 29.12.2023. godine

Na osnovu člana 11. i 24. Zakona o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 32/10), člana 24. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/09 i 66/16), u skladu sa Strategijom za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine, koju je 29.10.2020.godine, usvojilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine i Akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti u Kantonalnom tužilaštvu Unsko-sanskog kantona broj A-534/22 od 30.06.2022. godine glavna kantonalna tužiteljica donosi

UPUTSTVO

o uvođenju rodne ravnopravnosti u radne procese u Kantonalnom tužilaštvu Unsko-sanskog kantona

Član 1.

(Predmet i definicije)

(1) Uputstvom o uvođenju rodne ravnopravnosti u radne procese u Kantonalnom tužilaštvu Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Tužilaštvo) uvodi se metod rodne perspektive (eng. *gender mainstreaming*), u radne procese čiji je cilj prevencija, zaštita i unapređenje rodne ravnopravnosti, u skladu sa Strategijom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Strategija).

(2) Ovim uputstvom, zaposlenicima Tužilaštva izdaju se izričite zabrane diskriminacije po osnovu pola, te obavezujuće instrukcije u cilju zaštite i unapređenja rodne ravnopravnosti koja se odnose na pitanja zapošljavanja, upotrebe rodno osjetljivog jezika, donošenja odluka, te drugih internih procesa u kojima je koncept rodne ravnopravnosti primjenjiv.

(3) Diskriminacija na osnovu pola sastoji se od različitog postupanja izazvanog polom određene osobe, a ne dešava se osobi drugog pola, što dovodi do kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda i strogo je zabranjena.

(4) Izrazi koji su u ovom dokumentu dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 2.
(Opšti ciljevi)

(1) Opšti cilj ovog uputstva je da sve osobe zaposlene u Tužilaštvu, kao i sve osobe koje dođu u kontakt sa Tužilaštvom bilo da je takav kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili on-line, steknu uvjerenje da je Tužilaštvo utemeljen na načelima rodne ravnopravnosti, te da imaju visok nivo povjerenja u Tužilaštvo, bez obzira na pol.

(2) U skladu sa Strategijom, unapređenje znanja i podizanje svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi *gender mainstreaminga*, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi postavlja se kao jedan od prioriteta Tužilaštva.

Član 3.
(Zabrana diskriminacije)

(1) Zaposlenima u Tužilaštvu je zabranjeno vršenje bilo kojeg oblika diskriminacije, bilo da se ispoljava direktno ili indirektno, po bilo kojem osnovu.

(2) Zaposleni u Tužilaštvu su dužni proaktivno preduzimati mjere i aktivnosti da sve osobe koje dođu u kontakt sa Tužilaštvom tretiraju na jednak način, bez obzira na pol i/ili rod.

(3) Zabrana diskriminacije obuhvata kako odnose među zaposlenima u Tužilaštvu, tako i zaposlenih prema strankama.

Član 4.
(Zapošljavanje i odlučivanje)

(1) Glavni kantonalni tužilac/tužiteljica će voditi računa, koliko je to moguće, da u strukturi zaposlenih u Tužilaštvu ravnomjerno budu zastupljena oba pola imajući u vidu ukupnu strukturu zaposlenih i strukturu zaposlenih na istim ili sličnim radnim mjestima.

(2) Cilj iz stava (1) ovog člana se odnosi na sljedeće strukture zaposlenih:

- a) radna mjestima službenika i namještenika uključujući,
- b) rukovodeće pozicije koje imenuje ili predlaže glavni kantonalni tužilac/tužiteljica (šefovi odjela, rukovodioci odsjeka).

(3) Glavni kantonalni tužilac/tužiteljica će nastojati da u procesima donošenja odluka na nivou radnih tijela budu ravnomjerno zastupljena oba pola.

Član 5.
(Upotreba rodno osjetljivog jezika)

(1) Zaposleni su dužni u službenim dokumentima koriste rodno osjetljiv jezik upotrebom rodni oznaka gdje god je to moguće i prikladno.

(2) Upotreba rodno osjetljivog jezika obavezna je prilikom:

- a) izrade opštih normativnih akata;
- b) izrade pojedinačnih akata;
- c) navođenje funkcije, titule, zvanja ili zanimanja na aktima, službenoj web stranici, natpisu na kancelariji, službenoj legitimaciji, identifikacionoj kartici i drugo.

(3) Ukoliko upotreba rodni oznaka radi preglednosti ili drugih razloga nije moguća niti prikladna, u službenom dokumentu obavezno je navesti napomenu koja glasi:

„ Izrazi koji su u ovom dokumentu i /ili odnosnim priložima dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškare i na žene“.

Član 6.
(Izrada opštih normativnih akata)

(1) U propisu, gdje je to moguće, koristit će se rodno neutralni oblik „osoba“ ili „lice“.

(2) Kada se definišu, riječi se daju u muškom i ženskom rodu s kosom crtom, a onda se, radi preglednosti i čitljivosti, upotrebljavaju samo u muškom ili ženskom rodu.

(3) Nosioći normativni poslova su dužni u uvodnim odredbama propisa navesti napomenu iz člana 5. stav (3) ovog uputstva.

Član 7.
(Pojedinačni akti i drugi dokumenti)

(1) U pojedinačnim aktima, ukoliko se odnose na osobe oba pola, koristit će se oba gramatička roda istovremeno, dodavanjem nastavka za ženski rod iza kose (npr. svjedok/inja).

(2) Za upotrebu jednog roda u aktima iz stava (1) ovog člana, neophodno je prvi put koristiti oba oblika, uz napomenu iz člana 5. stav (3) ovog uputstva koja se može navesti u fusnoti.

Član 8.

(Institucionalni mehanizmi primjene i monitoringa)

(1) Glavna kantonalna tužiteljica je odgovorna za primjenu ovog uputstva.

(2) Za praćenje primjene preduzetih aktivnosti u svrhu implementacije Strategije zadužuje se savjetnik/ca za prevenciju rodnog i seksualno zasnovanog uznemiravanja (u daljem tekstu: savjetnica), koja je dužna najmanje jednom godišnje sačiniti i dostaviti izvještaj glavnoj kantonalnoj tužiteljici o istome.

(3) Izvještaj o aktivnostima preduzetim u svrhu implementacije Strategije i postignutim rezultatima, glavna kantonalna tužiteljica podnosi Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine uz redovni godišnji izvještaj o radu Tužilaštva.

Član 9.

(Prijava)

(1) Prijava rodne diskriminacije može se vršiti anonimno ostavljanjem prijave u sandučić koji se nalazi u holu Tužilaštva.

(2) Prijava rodne diskriminacije se može direktno podnijeti, usmenim ili pisanim putem, savjetnici za prevenciju rodnog i seksualno zasnovanog uznemiravanja.

Član 10.

(Primjena Smjernica)

Na dužnosti i ovlaštenja savjetnice, zaposlenika, te proceduru zaprimanja, evidentiranja i rješavanja prijave rodne diskriminacije, shodno se primjenjuju Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Član 12.

(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu danom donošenja i biće postavljeno na Oglasnoj tabli Tužilaštva i službenoj web stranici Tužilaštva.

